

POSTANOWIENIE

Dnia 26 maja 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Leszek Bielecki

w sprawie z odwołania S. S.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w C.
o rentę z tytułu niezdolności do pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 26 maja 2020 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonego od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 19 grudnia 2018 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 19 grudnia 2018 r., sygn. akt III AUa (...) Sąd Apelacyjny w [...]. oddalił apelację powoda Pana S. S. od wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 18 października 2016 r., sygn. akt VII U (...) w sprawie o rentę z tytułu niezdolności do pracy.

Sąd Okręgowy w K. wyrokiem z dnia 18 października 2016 r. oddalił odwołanie wnioskodawcy S. S. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w C. z dnia 2 marca 2015 r., którą to decyzją organ rentowy odmówił wnioskodawcy przyznania renty z tytułu niezdolności do pracy uzasadniając to tym, że niezdolność do pracy nie powstała przed upływem 18 miesięcy od ustania prawa do renty tj. przed dniem 31 stycznia 2011 r.

Sąd Okręgowy jako bezsporne w sprawie okoliczności wskazał, że S. S. do dnia 31 lipca 2009 r. pobierał rentę okresową z tytułu częściowej niezdolności do

pracy. Po zakończeniu pobierania świadczenia nie pracował i nie pobierał zasiłku dla bezrobotnych. Wnioskodawca udokumentował 19 lat, 4 miesiące i 24 dni okresów składkowych i nieskładkowych. W dniu 17 września 2012 r. wydana została decyzja odmawiająca prawa do renty wobec braku niezdolności do pracy powstałej przed dniem 1 stycznia 2011 r., tj. w ciągu 18 miesięcy od ustania ubezpieczenia (pobierania renty). Odwołujący został wówczas uznany za częściowo niezdolnego do pracy od dnia 12 lipca 2012 r. Odwołanie od powyższej decyzji zostało oddalone wyrokiem Sądu Okręgowego w K. z dnia 16 kwietnia 2013 r. sygn. akt VIII U (...), który stał się prawomocny z dniem 13 lutego 2014 r. w wyniku oddalenia apelacji przez Sąd Apelacyjny w (...) w sprawie o sygn. akt III AUa (...) Z tych samych przyczyn w dniu 15 listopada 2013 r. została wydana kolejna decyzja odmawiająca prawa do renty. Podstawą wydania tej decyzji było orzeczenie lekarza orzecznika ZUS z dnia 24 października 2013 r., który uznał odwołującego za całkowicie niezdolnego do pracy od dnia 1 września 2013 r. do dnia 31 października 2014 r. Odwołanie od tej decyzji zostało oddalone prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w K. sygn. akt VIII U (...). W części motywacyjnej wyroku z dnia 21 maja 2014 r. wskazano na powagę rzeczy osądzonej, skutkującą brakiem możliwości prowadzenia postępowania dowodowego na okoliczność wcześniejszej daty powstania niezdolności do pracy odwołującego. Sąd Okręgowy wskazał, że dzieląc to stanowisko, nie oparł się w konsekwencji na sporządzonej w sprawie opinii sądowo - lekarskiej, tym bardziej, że wnioski tej opinii są przeciwne tym stanowiącym podstawę wydania wcześniejszych prawomocnych wyroków w sprawach pomiędzy tymi samymi stronami o to samo roszczenie. W powyższym stanie rzeczy Sąd Okręgowy uznał, że odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie. Sąd wskazał, że w świetle przepisu art. 57 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jedną z przesłanek prawa do renty jest powstanie niezdolności do pracy w okresie ubezpieczenia lub najpóźniej w ciągu 18 miesięcy od ustania tego okresu. O tym, czy wnioskodawca stał się niezdolny do pracy w ciągu 18 miesięcy od ustania okresu ubezpieczenia, dwukrotnie rozstrzygnięto prawomocnymi wyrokami sądowymi, w tym ostatnim wyrokiem z dnia 21 maja 2014 r. Zgodnie zaś z przepisem art. 365 § 1 k.p.c. i art. 366 k.p.c.

orzeczenie prawomocne wiąże nie tylko strony i sąd, który je wydał, lecz również inne sądy i ma powagę rzeczy osądzonej tylko co do tego, co w związku z podstawą sporu stanowiło przedmiot rozstrzygnięcia. Poprzednie postępowania, w których rozstrzygnięto o dacie powstania niezdolności do pracy, były postępowaniami zainicjowanymi odwołaniami od innych decyzji, ale toczyły się one pomiędzy tymi samymi stronami, a przedmiot sporu był ten sam. Sąd Okręgowy wskazał, że nie widzi konieczności powtarzania argumentacji zawartej w części motywacyjnej wyroku z dnia 21 maja 2014 r., który to wyrok zapadł w niezmienionym stanie faktycznym. Przytoczył natomiast treść wyroku Sądu Najwyższego z dnia 3 lipca 2001 r., II UKN 462/00, stwierdzającego, że w ponownym postępowaniu nie można skutecznie powoływać się na spełnienie warunku nabycia prawa do renty, polegającego na powstaniu niezdolności do pracy w ciągu 18 miesięcy od ustania zatrudnienia, jeżeli uprzednio prawomocnym wyrokiem odmówiono przyznania świadczenia wobec niespełnienia tego warunku. Sąd Okręgowy zauważył, że chociaż w obecnym postępowaniu wnioskodawca kwestionował także stopień swojej niezdolności do pracy, to nie zmieniało to nic jego sytuacji z uwagi na brak posiadania przez niego 25 - letniego okresu składkowego i nieskładkowego, co również było przedmiotem ustaleń w postępowaniu toczącym się pod sygn. akt VIII U (...).

Apelację od powyższego wyroku złożył S. S. zarzucając: 1) naruszenie prawa materialnego poprzez jego błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie, tj. art. 57 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w wyniku nie uwzględnienia opinii biegłego lekarza sądowego wskazującej na spełnienie przez apelującego warunku powstania niezdolności do pracy w ciągu 18 miesięcy od ustania okresu ubezpieczenia; 2) sprzeczność istotnych ustaleń Sądu Okręgowego z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego przez pominięcie przy orzekaniu dowodu z opinii biegłego lekarza sądowego znajdującej się w aktach sprawy, a potwierdzającej spełnienie przesłanek koniecznych do uzyskania renty; 3) naruszenie przepisów postępowania poprzez nieuzasadnione zastosowanie art. 365 § 1 k.p.c. i art. 366 k.p.c., w sytuacji, gdy w poprzednich postępowaniach

apelujący nie domagał się wstecznego ustalenia daty powstania niezdolności do pracy.

W ocenie Sądu drugiej Instancji apelacja nie zawierała usprawiedliwionych zarzutów i jako taka nie zasługiwała na uwzględnienie. W okolicznościach rozpoznawanej sprawy trafne jest stanowisko Sądu I instancji, że brak jest podstaw do przyznania wnioskodawcy renty z tytułu niezdolności do pracy. W świetle art. 57 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2018 r., poz. 1270 ze zm., zwanej dalej „ustawą emerytalno - rentową”) zasadniczymi warunkami powstania prawa do renty są: istnienie niezdolności do pracy (art. 57 ust. 1 pkt 1), legitymowanie się wymaganym okresem składkowym i nieskładkowym (art. 57 ust. 1 pkt 2), a także powstanie niezdolności do pracy w ściśle wskazanych w ustawie okresach lub najdalej w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów (art. 57 ust. 1 pkt 3). Trzeba też mieć na względzie, że w przypadku ubezpieczonych, którzy mieli już ustalone prawo do świadczenia rentowego i świadczenie to pobierali, znajduje zastosowanie przepis art. 61 ustawy emerytalno - rentowej, zgodnie z którym prawo do renty, które ustało z powodu ustąpienia niezdolności do pracy, podlega przywróceniu, jeżeli w ciągu 18 miesięcy od ustania prawa do renty ubezpieczony ponownie stał się niezdolny do pracy. Sąd Apelacyjny podzielił ostateczną konkluzję, do jakiej doszedł Sąd I instancji, zgodnie z którą uprzednio została już prawomocnie przesądzona kwestia, ponowna niezdolność do pracy nie powstała u wnioskodawcy w dacie pozwalającej mu na skuteczne ubieganie się o przyznanie renty. Jak słusznie wywiódł Sąd I instancji, wnioskodawca do dnia 31 lipca 2009 r. pobierał rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy, a po zakończeniu pobierania tego świadczenia nie pracował, ani też nie pobierał zasiłku dla bezrobotnych, co nie uległo zmianie aż do chwili obecnej. Organ rentowy decyzją z dnia 12 października 2009 r. odmówił wnioskodawcy przyznania renty uzasadniając to tym, że wnioskodawca nie jest niezdolny do pracy. Odwołanie wnioskodawcy od tej decyzji zostało oddalone wyrokiem Sądu Okręgowego w K. z dnia 11 kwietnia 2011 r. sygn. akt VIII U (...), zaś apelacja wnioskodawcy została oddalona wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 11 października 2011 r. sygn. akt III AUa (...). Kolejny wniosek o rentę został złożony przez S. S. w dniu 12 lipca

2012 r. Podkreślenia wymaga w tym miejscu, że w świetle art. 61 ustawy emerytalno - rentowej pozytywne załatwienie tego wniosku (przybierające postać przywrócenia prawa do renty) byłoby możliwe w sytuacji, gdy wnioskodawca stałby się ponownie niezdolny do pracy w ciągu 18 miesięcy od ustania prawa do renty - tym samym wnioskodawca musiałby stać się niezdolny do pracy najpóźniej do dnia 31 stycznia 2011 r. Lekarz orzecznik ZUS uznał, że niezdolność do pracy powstała u wnioskodawcy na dzień 12 lipca 2012 r., co stało się podstawą wydania decyzji organu rentowego z dnia 17 września 2012 r. odmawiającej przyznania renty z uwagi na to, że niezdolność do pracy nie powstała do dnia 31 stycznia 2011 r. Odwołanie wnioskodawcy od tej decyzji zostało oddalone wyrokiem Sądu Okręgowego w K. z dnia 16 kwietnia 2013 r. sygn. akt VIII U (...). Odwołując się m.in. do art. 61 ustawy emerytalno - rentowej Sąd Okręgowy w K. stwierdził, że skoro niezdolność do pracy powstała u wnioskodawcy dopiero w dniu 12 lipca 2012 r., to nie spełnia on wszystkich przesłanek warunkujących przyznanie renty z tytułu niezdolności do pracy. Sąd Okręgowy w K. zwrócił też uwagę na to, że wnioskodawca nie odwołał się od orzeczenia lekarza orzecznika ZUS ustalającego na dzień 12 lipca 2012 r. datę powstania niezdolności do pracy, a wnosząc odwołanie od decyzji organu rentowego sformułował zarzuty w odniesieniu do zastosowanego przez organ rentowy sposobu obliczenia 18 - miesięcznego okresu ochronnego. Apelacja wnioskodawcy od wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 16 kwietnia 2013 r. sygn. akt VIII U (...) została oddalona wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 13 lutego 2014 r. III AUa (...). Kolejny wniosek o rentę został złożony przez S. S. w dniu 10 maja 2013 r. Lekarz orzecznik ZUS uznał wówczas, że wnioskodawca jest całkowicie niezdolny do pracy od dnia 1 września 2013 r. Wnioskodawca nie złożył sprzeciwu od orzeczenia lekarza orzecznika ZUS, które stało się podstawą wydania decyzji z dnia 15 listopada 2013 r. odmawiającej przyznania renty z uwagi na to, że niezdolność do pracy wnioskodawcy nie powstała do dnia 31 stycznia 2011 r. tj. w ciągu 18 miesięcy od ustania prawa do renty. Odwołanie wnioskodawcy od decyzji z dnia 15 listopada 2013 r. zostało oddalone wyrokiem Sądu Okręgowego w K. z dnia 21 maja 2014 r. sygn. akt VIII U (...), który stwierdził, że dla przyznania renty konieczne byłoby powstanie niezdolności do pracy przed dnia 31 stycznia 2011 r., tymczasem

niezdolność powstała z dniem 1 września 2013 r. Sąd Okręgowy w K. stwierdził też, że skoro po utracie prawa do renty tj. po 31 lipca 2009 r. wnioskodawca nie pracował i nie wykazał nowych okresów składkowych i nieskładkowych, to w jego sytuacji nic nie uległo zmianie, a nie jest dopuszczalne prowadzenie postępowania dowodowego na okoliczność wcześniejszej daty powstania niezdolności do pracy (tj. przed 31 stycznia 2011 r.), ponieważ okoliczność ta była już przedmiotem oceny w postępowaniu zakończonym prawomocnym wyrokiem. Trzeba bowiem mieć na względzie, że wyrokiem z dnia 11 kwietnia 2011 r., sygn. akt VIII U (...) oddalone zostało odwołanie od decyzji odmawiającej przyznania renty za okres po 31 lipca 2009 r., zaś apelacja wnioskodawcy od tego wyroku została oddalona wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 11 października 2011 r., sygn. akt III AUa (...). Sąd Apelacyjny zwrócił uwagę na to, że wprawdzie - jak po wielokroć akcentuje to apelujący - Sąd I instancji początkowo dopuścił w rozpoznawanej sprawie dowód z opinii biegłych lekarzy psychiatry i kardiologa (k. 24 - 29 a.s. opinia podstawowa, k. 43 - 45 a.s. opinia uzupełniająca), to jednak z uwagi na stan powagi rzeczy osądzonej nie było w ogóle możliwe prowadzenie postępowania dowodowego na okoliczność wcześniejszej daty powstania niezdolności do pracy tj. przed 31 stycznia 2011 r. Skoro jednak doszło już do wydania opinii sądowo - lekarskich, to i tak nie mogły one obecnie podważyć okoliczności objętych powagą rzeczy osądzonej, do których zalicza się niepowstanie niezdolności do pracy przed dniem 31 stycznia 2011 r. Podkreślenia wymaga, że co do zasady prawo do renty, które ustało z powodu ustąpienia niezdolności do pracy, podlega przywróceniu, jeżeli w ciągu 18 miesięcy od ustania prawa do renty ubezpieczony ponownie stał się niezdolny do pracy, co oznacza reaktywację poprzednich uprawnień rentowych. Po upływie okresu 18 miesięcy od ustania wcześniejszego prawa do renty ubezpieczony powinien podlegać nowemu ubezpieczeniu, w którym lub nie później w ciągu 18 miesięcy od ustania nowych okresów ubezpieczenia powinna ujawnić się nowa lub kolejna niezdolność do pracy.

Powyższy wyrok zaskarżył w całości skargą kasacyjną powód, występujący poprzez fachowego pełnomocnika, zarzucając na podstawie art. 398 § 1 ust. 1 k.p.c., naruszenie prawa materialnego polegające na jego nie zastosowaniu w wyniku nieuwzględnienie wszystkich istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy

okoliczności oraz ocenę znajdującego się materiału dowodowego bez jego rozważenia w świetle pominiętego przepisu, a dokładniej: art. 114 ust. 1 pkt 6) i ust. 1f pkt 1) w związku z art. 61 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z funduszu ubezpieczeń społecznych w zakresie, w jakim prawidłowe zastosowanie tych przepisów umożliwia ubezpieczonemu uzyskanie prawa do renty w niniejszej sprawie pomimo wcześniej wydanych orzeczeń. Zaskarżonemu orzeczeniu pełnomocnik zarzuca, na podstawie art. 398³ § 1 ust. 2 k.p.c., naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na wynik sprawy poprzez oddalenie apelacji wyłącznie na podstawie powagi rzeczy osądzonej, w sytuacji gdy stan faktyczny w zaskarżonej sprawie był inny niż stany faktyczne w postępowaniu zakończonych wcześniejszymi orzeczeniami, to jest naruszenie art. 366 k.p.c. w związku z art. 227 k.p.c.

Pełnomocnik twierdzi, że świetle wskazanego przepisu ustawy o emeryturach i rentach z funduszu ubezpieczeń społecznych ustawodawca dozwala możliwość zmiany decyzji na korzyść ubezpieczonego pomimo upływu czasu i istnienie wcześniejszych negatywnych orzeczeń, jeżeli wyjdą na jaw nowe okoliczności i dowody, które nie istniały w chwili wydawania tych orzeczeń. W tych okolicznościach oparcie zaskarżonego wyroku wyłącznie na stanie powagi rzeczy osądzonej jest nieuzasadnione. Dwie opinie biegłych z kart 24-29 i kart 43-45 wskazują, iż pierwotnie ponowna niezdolność do pracy u ubezpieczonego powstała przed 31 stycznia 2011 r., to jest przed upływem 18 miesięcznego okresu od ustania prawa do renty. Przeprowadzone w sprawie dowody z opinii biegłych lekarzy jasno wykazały, że stan faktyczny obecnego postępowania jest inny niż stan faktyczny wcześniejszych postępowań zakończonych prawomocnymi orzeczeniami. Jasno wskazuje na to fakt ustalenia niezdolności do pracy w innym terminie i w innym zakresie przez biegłych sądowych w stosunku do wcześniejszych orzeczeń lekarzy orzeczników ZUS. W tych okolicznościach powoływania w wyroku powagi rzeczy osądzonej stanowczo narusza art. 366 k.p.c. W zaskarżonym orzeczeniu nie zostały przywołane elementy stanu zdrowia ubezpieczonego i stopień niezdolności do pracy ubezpieczonego ustalone przez biegłych sądowych oraz przez orzeczników ZUS. W konsekwencji strona skarżąca zostaje pozbawiona prawa do renty pomimo istnienia pozytywnych dla niej opinii

biegłych sądowych, ale tak naprawdę to nie wie co w stanie jej niezdolności do pracy jest tożsame, gdyż Sąd w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku tego nie wskazuje.

W oparciu o te zarzuty, pełnomocnik powoda wniósł o: 1) uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania temu sądowi w innym składzie; a w przypadku stwierdzenia podstaw - o uchylenie w całości również zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w K. i przekazanie sprawy do rozpoznania temu sądowi w zmienionym składzie, ewentualnie o: 2) uchylenie zaskarżonego wyroku i rozstrzygnięcie sprawy co do istoty, stosownie do art. 398⁹ k.p.c. poprzez przyznanie renty ubezpieczonemu, 3) przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, 4) zasądzenie od organu na rzecz ubezpieczonego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, 5) rozpoznanie sprawy również pod nieobecność pełnomocnika skarżącego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, jeżeli istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, jeżeli zachodzi nieważność postępowania lub jeżeli skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Jeśli wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, wskazuje na oczywistą zasadność skargi (tak jak w ocenianej sprawie), to w jego uzasadnieniu powinny się znaleźć odpowiednie wywody potwierdzające tę okoliczność. Skarga jest bowiem oczywiście uzasadniona, jeżeli zaskarżone nią orzeczenie zapadło wskutek oczywistego naruszenia prawa, zaś oczywiste naruszenie prawa powinno być rozumiane jako widoczna, bez potrzeby dokonywania pogłębionej analizy jurystycznej, sprzeczność wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 lutego 2001 r., I PKN 15/01, OSNAPIUS 2002 nr 20, poz. 494 oraz z dnia 17 października 2001 r., I PKN 157/01, OSNP 2003 nr 18,

poz. 437). Powołanie się przez autora skargi kasacyjnej na przesłankę zawartą w art. 398² § 1 ust. 1 k.p.c. oraz art. 398³ § 1 ust. 2 k.p.c. zobowiązuje go zatem do przedstawienia wyводу prawnego zmierzającego do wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, co daje podstawy do uznania skargi za oczywiście uzasadnioną, tj. podlegającą uwzględnieniu (por. postanowienie Sądu Najwyższego: z dnia 11 grudnia 2009 r., II PK 223/09, LEX nr 585777). Innymi słowy, jeżeli skarżący powołuje się na oczywistą zasadność skargi, to powinien zawrzeć w niej wywód prawny, z którego ta oczywista zasadność będzie wynikała. Ma to być przy tym zasadność łatwo dostrzegalna już nawet przy pobieżnej lekturze skargi (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2010 r., V CSK 459/09, LEX nr 602638). Należy przede wszystkim zauważyć, że uzasadnienie skargi kasacyjnej w istocie zmierza do zakwestionowania oceny prawnej poczynionych w sprawie ustaleń faktycznych oraz dowodów, w szczególności z opinii biegłych. Natomiast stosownie do postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 2 marca 2012 r., III PK 73/11, w razie wskazania tej przesłanki przedsądu, jaką jest oczywista zasadność skargi kasacyjnej, należy w motywach wniosku zawrzeć wywód prawny wyjaśniający, w czym wyraża się owa oczywistość i przedstawić argumenty na poparcie tego twierdzenia. Przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W sytuacji, gdy skarga kasacyjna ogranicza się tylko do zarzutów dotyczących ustalenia faktów lub oceny dowodów, nie wskazując na inne naruszenia prawa, jest ona niedopuszczalna jako nieoparta na ustawowej podstawie. Argumenty na rzecz oczywistości skargi kasacyjnej mogą, a nawet powinny utożsamiać się z zarzutami ujętymi w jej podstawach, lecz niedopuszczalne jest ich formułowanie przez wyrażenie braku aprobaty dla ocen mających charakter ustaleń w konkretnym stanie faktycznym (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 marca 2018 r., I UK 191/17), a ponadto, W sytuacji, gdy

ubezpieczony nie spełnił wszystkich wymienionych w art. 57 ust. 1 u.e.r.f.u.s. warunków nabycia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, to rozstrzygnięcie zawarte w zaskarżonym wyroku sądu apelacyjnego nie jest dotknięte oczywistą obrazą przepisów prawa materialnego (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 lutego 2014 r., III UK 132/13).

Należy również zwrócić uwagę, że według jednego z wyroków Sądu Najwyższego, przepis art. 114 ust. 1 u.e.r.f.u.s. stanowi podstawę prawną dla weryfikacji i wzruszalności decyzji organów rentowych, w których zawarto ustalenia pozostające w obiektywnej sprzeczności z ukształtowanym ex lege stanem uprawnień emerytalno-rentowych zainteresowanych. Uznaje się, że sprzeczność taka zachodzi zarówno w przypadku decyzji organu rentowego błędnie przyznających świadczenie (potwierdzających prawo do świadczenia), pomimo że prawo do niego nie powstało, jak i w przypadku decyzji błędnie odmawiających realizacji prawa do świadczenia, przysługującego ubezpieczonemu z mocy prawa oraz decyzji nieprawidłowo ustalających wysokość tego świadczenia. Niezgodność ta może powstać także na skutek popełnionych przez organ rentowy uchybień normom prawa materialnego. Eliminacja tych sprzeczności stanowi uzasadnienie dla ponowienia postępowania zakończonego ostateczną decyzją organu rentowego, której rozstrzygnięcie jest niezgodne z ukształtowaną ex lege sytuacją prawną ubezpieczonego. W ponawianym postępowaniu organ rentowy dąży do ustalenia, czy popełnione uchybienia (przede wszystkim w zakresie prawa materialnego, ale także procesowego) lub przedłożone dowody albo ujawnione fakty mają wpływ na zmianę dokonanych wcześniej ustaleń, od których zależy potwierdzenie uprawnienia ubezpieczonego do określonego świadczenia. Kontekst art. 114 ust. 1 u.e.r.f.u.s. nie stwarza podstaw do ograniczenia znaczenia występującego w nim zwrotu "okoliczności" wyłącznie do "okoliczności faktycznych". Dlatego nie można przypisywać pojęciu "okoliczności" wyłącznie wąskiego znaczenia. Dążąc do ustalenia znaczenia zwrotu "okoliczności", należy uwzględnić szerszy kontekst użycia analizowanego pojęcia w przepisie art. 114 ust. 1 u.e.r.f.u.s. Ten kontekst determinowany jest przez funkcję art. 114 u.e.r.f.u.s., jaką jest zmiana treści decyzji organu rentowego sprzecznych z ukształtowanymi z mocy prawa uprawnieniami osób ubezpieczonych. Z przedstawionego rozumienia

art. 114 ust. 1 wynika zatem, że sposób pojmowania przesłanek wznowienia postępowania jest szeroki i zasadniczo złagodzony w stosunku do wymogów zawartych w art. 399 k.p.c. i następnych dotyczących wznowienia postępowania cywilnego. Nie ulega jednak wątpliwości, że muszą one mieć wpływ na prawo do świadczenia z ubezpieczenia społecznego lub na jego wysokość (Wyrok Sądu Najwyższego o sygn. akt III UK 153/17 z dnia 4 października 2018 r.).

Wobec powyższego, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.